

หลักสูตรการฟ้อนทริภูโย (อค4011)

(จำนวน 15 ชั่วโมง)

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

การฟ้อน เป็นศิลปวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น การฟ้อนของเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายที่ต้องสอดรับกับดนตรีที่บรรเลง คนฟ้อนต้องได้รับการฝึกฝนจนชำนาญ ถือว่าเป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง แต่ปัจจุบันผู้ฟ้อนจะมีเพียงผู้สูงอายุแบบแผนการฟ้อนกำลังจะเลือนหายไปตามวัยที่แก่ชรา ด้วยเล็งเห็นถึงเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น ที่ปัจจุบันตกอยู่ในสังคมแห่งเศรษฐกิจที่มุ่งการสร้างผลประโยชน์ส่วนตัว จนลืมนึกถึงศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจให้สามารถต่อสู้กับปัญหาต่างๆ ได้ การจัดให้มีการสร้างสุขภาพด้วยการฟ้อน และการฟ้อนแบบประยุกต์ก็เพื่อจะได้อนุรักษ์วัฒนธรรมการฟ้อนให้ดำรงอยู่ต่อไป สามารถกำหนดแบบแผนการฟ้อนที่ชัดเจนมีวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดการฟ้อนได้เป็นอย่างดี มีแนวทางการดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบประเพณีดั้งเดิม หลังจากนั้นจึงได้มีการร่วมคิดประยุกต์ท่ารำ แบบดั้งเดิมมาผสมผสานกับท่ารำประยุกต์ และผู้ฝึกสอนได้ทำการถอดบทเรียนท่าฟ้อนจากเพลงบรรเลงชื่อเพลงลำนำลำพูน ผู้ประพันธ์ท่ารำ ได้กำหนดให้ผู้แสดงก้าวเท้าตามจังหวะ โดยเน้นให้มีลีลาการฟ้อนผสมผสานกันอย่างลงตัว

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน จึงจัดทำหลักสูตรการฟ้อนทริภูโย จำนวน 15 ชั่วโมง เพื่อให้ผู้ที่ต้องการเรียนรู้เรื่องการฟ้อนทริภูโย จะได้ฝึกทักษะ เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีความเข้าใจที่ถูกต้อง นำไปใช้ประโยชน์ต่อการสร้างอาชีพโดยการรวมกลุ่มเด็กเยาวชน สตรีแม่บ้านหรือผู้สูงอายุ เพื่อจะได้อนุรักษ์วัฒนธรรมการฟ้อนให้ดำรงอยู่ต่อไป ถือเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กลุ่มหมายได้ใช้ศักยภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าในการส่งเสริมอาชีพ การสร้างรายได้และการมีงานทำรวมถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการฟ้อนทริภูโย (จำนวน 15 ชั่วโมง) มีหลักการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการฟ้อนรำและเพื่อสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรมการฟ้อนให้ดำรงอยู่ต่อไป ถือเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กลุ่มหมายได้ใช้ศักยภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าในการส่งเสริมอาชีพ และการสร้างรายได้
2. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงจากการถอดบทเรียนท่าฟ้อน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้การพ้องเป็นการสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป ถือเป็น การส่งเสริมการเรียนรู้ให้กลุ่มหมายได้ใช้ศักยภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าในการสร้างอาชีพ
2. เพื่อให้ผู้เรียนเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ พัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริมกิจกรรมทักษะชีวิต กระตุ้นเผยแพร่การออกกำลังกายแนวใหม่สู่ชุมชน ตลอดจนเป็นการจัดการบุคลากร ผู้รู้ ภูมิปัญญาในชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลาเรียน

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน 15 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี	จำนวน 3 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวน 12 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพ จำนวน 3 ชั่วโมง
 - 1.1 ความสำคัญของการพ้องหรือบุญไชย
 - 1.2 ความเป็นไปได้ในการพ้องหรือบุญไชย
 - 1.3 สถานที่จัดกิจกรรม
2. ทักษะการประกอบอาชีพการพ้องหรือบุญไชย จำนวน 12 ชั่วโมง
 - 2.1 ทำการพ้องหรือบุญไชย
 - 2.2 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การแต่งกาย
 - 2.3 แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. การบรรยาย
2. การฝึกปฏิบัติร่วมกับวิทยากร ให้ผู้เรียนฝึกฝนด้วยตนเองจนเกิดทักษะ
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. การสาธิต
5. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสารใบความรู้
2. ผู้รู้ / ภูมิปัญญา
3. วิทยากร

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติจนจบหลักสูตร
3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลผลิตที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. วุฒิบัตรออกโดยศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอระดับ
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระประกอบวอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หลักสูตรการฟ้อนหรือญไทย (จำนวน 15 ชั่วโมง)

หัวเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ	1.1 ความสำคัญของการฟ้อนหรือญไทย 1.2 ความเป็นไปได้ในการฟ้อนหรือญไทย	1.1.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของการฟ้อนหรือญไทย 1.1.2 เพลงที่ใช้สำหรับการฟ้อนหรือญไทย	1. ศึกษาข้อมูลเอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำข้อมูลการฟ้อนหรือญไทย 2. เพลงที่ใช้สำหรับการฟ้อนหรือญไทย 3. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพ	30 นาที	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพการฟ้อนหรือญไทย	2.1 ท่าการฟ้อนหรือญไทย	2.1 ท่าการฟ้อนหรือญไทยประกอบไปด้วยท่าฟ้อนหรือญไทย - เบิกฟ้า - ทอดผ้าหรือญไทย - เกรียงไกร - สัตตบงกช - ร่างอริยศบารมี - ชมสูที่อยู่ใต้มนต์ - อุบลต้องเกิงกวาง	1. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้บริบทของชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบอาชีพ 2. วิทยากรอธิบายทางเลือกการสร้างอาชีพอย่างสร้างสรรค์ 3. วิทยากรบรรยายถ่ายทอดกระบวนการทำสาธิตท่าฟ้อนเปิดเพลงให้ผู้เรียนเข้าใจจังหวะ	2 ชั่วโมง 30 นาที	12 ชั่วโมง

	<p>2.2 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การแต่งกาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ซาบซ่านรัศมี - เบญจกัลยาณีศรีหลวงเวียง - เพียงนางพญากราย - โผดผายทศพิธ - ราชนิยมวิจิตร - สถิตเหนือปฐพี - ฮ่อมขวัญกษัตริย์ - เทวีเป้งเมือง - เมลืองวิริงคะพ่าย - ขยะใจ - สมโภช - นิโรธฮ้องขวัญ - เกี้ยวหวันจุมสะหลี - แสงระวี - ส่องหล้า - ไฟร์ฟ้าหน้าใส - ทริภุญไชยยังยืนเทอญ <p>2.2 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การแต่งกาย วัสดุอุปกรณ์ในการแต่งกายประกอบไปด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เสื้อคอกลมแขนยาวหรือแขนกระบอก 2. ผ้าซิ่น 3. ผ้าสไบ 	<p>ของดนตรีและลงทำประกอบตามเนื้อหาของเพลงตามลำดับ</p> <p>4. วิทยากรร่วมกับผู้เรียนร่วมกันสรุปและการเรียนรู้แลกเปลี่ยนร่วมกันบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>6. ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง แต่งกายด้วยชุดการแสดงที่สวยงาม และมีเพลงประกอบ</p>		
--	--	---	---	--	--

	2.3 แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.ตุ้มหู 5.ดอกไม้ไหวสีทอง 6.สร้อยสังวาลย์ 7.กำไรแขน 2.3 ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้/ครู ภูมิปัญญาท้องถิ่น จากการประยุกต์ทำรำ แบบดั้งเดิมมาผสมผสานกับทำรำประยุกต์			
รวมเวลา(ชั่วโมง)				3	12
รวม				15 ชั่วโมง	

การอนุมัติหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลำพูน ประจำปีงบประมาณ 2568 เพื่อให้การจัดการศึกษาต่อเนื่องบรรลุเป้าประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด สถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ประจำปีงบประมาณ 2568 ประกอบด้วย กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชย์ยกรรมและบริการ กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาได้พิจารณาหลักสูตร การจัดการศึกษาต่อเนื่อง ประจำปีงบประมาณ 2568 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน และเห็นชอบหลักสูตรการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ประจำปี งบประมาณ 2568 ดังกล่าว

ว่าที่ร้อยตรี..... ..... ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(ดำรงค์ องคะเส)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..... ..... ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางฟ้าวนิชย์ ชลมนัสสรณ์)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน